Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000179503
Datum:	28 mei 2024
Opsteller:	M. Lensen
Portefeuillehouder:	Wethouder M. Pijnenburg
Onderwerp:	Gewijzigde voorgenomen besteding gemeentelijke co-financiering SPUK bibliotheekwerk

Het college van B&W besluit:

1. in te stemmen met de gewijzigde besteding van de co-financiering bij de Specifieke Uitkering Lokale Bibliotheekvoorzieningen ten behoeve van de Bibliotheek Noordwest Veluwe, namelijk voor de verruiming van de openingstijden in de vestiging Harderwijk door middel van de doorlopende openstelling van de bibliotheek (het zgn. Open-Plus concept);
2. de raad voor te stellen, eveneens in te stemmen met deze gewijzigde besteding, omdat het uiteindelijke doel van de inzet van deze middelen, te weten het vergroten van de toegankelijkheid van de openbare bibliotheek, ook met deze gewijzigde besteding onveranderd blijft.

Inleiding

Aanleiding

Het Rijk werkt aan een nieuwe Bibliotheekwet, die naar verwachting begin 2026 van kracht zal worden. In deze wet zal de rol van de bibliotheek op het gebied van het verwerven van geletterdheid, van digitale vaardigheden en van deelname aan de samenleving worden geborgd.

In de aanloop naar deze wet heeft het Rijk middelen ter beschikking gesteld voor het beter bereikbaar en toegankelijk maken van lokale bibliotheken voor alle inwoners[1]. Dit doel kan verschillende vormen aannemen zoals een extra vestiging of verruimde openingstijden. De subsidie kreeg de vorm van een Specifieke Uitkering (SPUK) voor gemeenten. Eén van de voorwaarden is, dat “de gemeente aantoont minimaal 20 procent van de kosten uit eigen middelen of op andere wijze te zullen financieren" (citaat uit de regeling). Voor deze co-financiering is begin 2023 € 30.000,- aangevraagd en toegekend bij de Kadernota 2023-2027. De aanvragen voor deze Kadernota moesten in april 2023 worden aangeleverd. De aanvraag voor de SPUK bij het Rijk kon echter pas eind 2023 worden gedaan.

Ten tijde van de Kadernota-aanvraag was de Bibliotheek Noordwest Veluwe (BNWV) van plan om in Hierden een extra vestiging te openen, om daarmee de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de bibliotheek voor met name de inwoners van Hierden en Frankrijk te vergroten. Dit voornemen is ook genoemd als argument voor de Kadernota-aanvraag, die de raad heeft toegekend. De SPUK-aanvraag op basis van de 24/7-bibliotheek is door het Rijk gehonoreerd met een subsidie van ten hoogste € 136.800,-.

Lopende het jaar 2023 en in de aanloop naar de feitelijke SPUK-aanvraag bij het Rijk, realiseerde BNWV zich dat het in stand houden van een extra vestiging veel meer kosten met zich mee zou brengen dan via de SPUK zouden kunnen worden gedekt. De manier om de bereikbaarheid van de bibliotheek te vergroten, is daarom bij de feitelijke SPUK-aanvraag gewijzigd in het voornemen de vestiging in het Huis van de Stad 24/7 toegankelijk te maken. De BNWV heeft met dit Open-Plus concept positieve ervaring opgedaan in de vestiging in Putten. Door de bibliotheek (voor leden) doorlopend open te stellen, kan worden tegemoetgekomen aan de dringende behoefte van met name scholieren en studenten aan een rustige

[1] Regeling Eenmalige Specifieke Uitkering en Subsidie Toekomstbestendige Lokale Bibliotheekvoorzieningen, voor de tekst van deze regeling zie https://wetten.overheid.nl/BWBR0047991/2023-03-25

werkplek en kunnen leden over een veel grotere tijdspanne boeken en andere media raadplegen en lenen. Daarmee wordt tevens de beschikbare ruimte intensiever gebruikt.

Met name het kunnen voorzien in de behoefte van jongeren aan een studieplek is een groot voordeel van het Open Plusconcept. Het gaat om een doelgroep die niet eenvoudig te bereiken is, en die met dit concept meer aan de bibliotheek kan worden gebonden. Met deze aanpak zet de BNWV een flinke stap in de richting van de zorgplicht die in de nieuwe wet wordt vastgelegd. Hiervoor heeft de BNWV een subsidieaanvraag bij de gemeente ingediend.

Overigens heeft het Open-Plus concept geen gevolgen voor de openstelling en beveiliging van de Stadswinkel, omdat er op tijden dat de Stadswinkel gesloten is, geen doorgang zal zijn van de bibliotheek naar de Stadswinkel. Hiertoe worden de brandwerende luiken tussen beide delen van de ruimte gesloten.

Het uiteindelijke doel van het inzetten van de SPUK, het vergroten van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de openbare bibliotheek, is onveranderd gebleven. Alleen de wijze waarop de BNWV dit wil bereiken, is gewijzigd ten opzichte van het moment waarop de co-financiering bij de Kadernota is aangevraagd..

Kader
Dit voorstel valt binnen het kader van het Kunst- en Cultuurbeleid 2022-2025[2] en van de Rijksregeling Eenmalige Specifieke Uitkering en Subsidies Lokale Bibliotheekvoorzieningen.

Alternatieven
Dit voorstel kan worden afgewezen. In dat geval kan geen gebruik worden gemaakt van de toegekende Rijksmiddelen en zal het voor co-financiering gereserveerde bedrag terugvloeien in de Algemene Middelen.

Beoogd effect
Dit voorstel heeft tot doel, het de BNWV mogelijk te maken om met behulp van rijkssubsidie, gemeentelijke co-financiering alsmede een eigen bijdrage, de openingstijden van de bibliotheekvestiging in Harderwijk aanzienlijk te verruimen en daarmee toegankelijkheid van de bibliotheek voor de inwoners van Harderwijk sterk te verbeteren.

Argumenten
1. Het uiteindelijke doel van de inzet van de subsidie blijft ongewijzigd.
2. De raad heeft het budgetrecht.

Omgevingswet
Niet van toepassing

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.
Volledigheidshalve zij nog vermeld, dat de bibliotheek zelf ook bijdraagt in de kosten, zodat de totaal vereiste 20% co-financiering beschikbaar is.

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Communicatie
In de verleningsbeschikking aan de Bibliotheek Noordwest Veluwe (die na het raadsbesluit zal worden opgesteld), zal melding worden gemaakt van het raadsbesluit.

[2] Te raadplegen via https://harderwijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/99effecf-0e53-4539-9a15-9946a85c6527 (vijfde bijlage bij agendapunt 9)

Uitvoering
De uitvoering van de SPUK ligt bij de BNWV. De BNWV onderhoudt over de uitvoering zelf de contacten met betrokken afdelingen en instanties, zoals de afdeling Vastgoed, het Klantcontactcentrum, de brandweer en de veiligheidsregio.

Evaluatie
De besteding van de SPUK en van de co-financiering wordt separaat aan de gemeente verantwoord, tijdig voor verantwoording aan het Rijk via de SISA.